

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG 6010038_2

ชื่อโครงการ : ระบบบูรณาการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเยียวยาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ชื่อนักวิจัย : ดร.ไกรยส ภัทราวาท

E-mail Address : Kraiyos@EEF.or.th

ระยะเวลาโครงการ 20 เมษายน 2560 - 19 เมษายน 2561

จากผลการดำเนินงานในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมาคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ผลการดำเนินงานระบบบูรณาการข้อมูลสารสนเทศจากโครงการในระยะเวลาที่ผ่านมาในจังหวัดสงขลาเพื่อปรับปรุงแก้ไขระบบให้เกิดประสิทธิภาพ และวิจัยพัฒนาระบบบูรณาการข้อมูลสารสนเทศฯ ให้สามารถครอบคลุมการดำเนินงานในพื้นที่ จังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส โดยคณะผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยในระดับนานาชาติที่นำเสนอตัวอย่างการนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาการบูรณาการดำเนินงานข้ามหน่วยงานขององค์กรภาครัฐ และการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อลดต้นทุนการสูญเสียที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนด้านต่างๆ เช่น การค้นหา การแจ้งเตือนภัย การช่วยเหลือ การรายงานสถานการณ์ การเยียวยา และการฟื้นฟูความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติทางธรรมชาติซึ่งสร้างความเสียหายให้กับมนุษย์มากมายทั้งบุคคล, อาหารและทรัพยากรต่างๆ จึงทำให้หลายประเทศในโลกมีระบบสารสนเทศสำหรับการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติและระบบสารสนเทศสำหรับสนับสนุนการฟื้นฟูและเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติซึ่งสามารถเป็นต้นแบบให้การพัฒนาประเทศไทยเพื่อสนับสนุนการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในโครงการวิจัยนี้ได้

นอกจากนั้นคณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงานของระบบสารสนเทศเพื่อศึกษาหาแนวทางการปรับปรุงพัฒนาระบบให้สามารถตอบสนองการทำงานของ 5 หน่วยงานหลักในพื้นที่ 3 ด้าน ได้แก่ การปรับปรุงแบบเก็บข้อมูลกลางระหว่าง 5 หน่วยงาน การเพิ่มกระบวนการตรวจสอบข้อมูลจากแบบสำรวจก่อนบันทึกลงสู่ระบบ และการปรับปรุงระบบการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เสริมสร้างประสิทธิภาพในการใช้ระบบสารสนเทศ เพื่อให้ระบบสามารถดำเนินการได้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นในปีงบประมาณ 2561 รวมทั้งสามารถดำเนินการขยายผลการดำเนินงานของระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเยียวยาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 4 จังหวัดได้ในอนาคต โดยคณะผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยาในพื้นที่ได้ดำเนินการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบที่ได้มีการปรับปรุงใหม่ รวมทั้งได้ดำเนินการปรับปรุง

สถาปัตยกรรมการทำงานของระบบสารสนเทศการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้เพื่อรองรับการขยายผลการดำเนินงานสู่พื้นที่จังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส

จากผลการดำเนินงานการของโครงการข้างต้น สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พมจ.) จาก 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้พร้อมที่จะจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ในการใช้งานระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้นในโครงการในการสนับสนุนการดำเนินการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่าง พมจ. และหน่วยงานที่สนับสนุนการเยียวยาอื่นๆ ในพื้นที่ โดยระหว่างปีงบประมาณ 2561 (ตุลาคม 2560 - กันยายน 2561) หน่วยงานที่ร่วมลงนามบันทึกความตกลง (MOU) เข้าร่วมโครงการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศจากจังหวัดสงขลา ยะลา ปัตตานี และ นราธิวาส ได้ร่วมกันกรอกข้อมูลเข้าสู่ระบบสารสนเทศรวมทั้งสิ้น 1,375 คน โดยจังหวัดสงขลามีการบันทึกข้อมูลเข้ามาในฐานข้อมูลจำนวนรวมทั้งสิ้น 1,338 คน ในขณะที่จังหวัดยะลาและนราธิวาสมีการบันทึกข้อมูลเข้ามาทั้งสิ้น 13 และ 24 คนตามลำดับ ส่วนจังหวัดปัตตานีเจ้าหน้าที่กำลังรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมกรอกเข้าสู่ระบบต่อไป

การวิเคราะห์ฐานข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูลเข้ามาในระบบสารสนเทศพบว่าบางพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มของประชาชนผู้ได้รับการเยียวยาจากเหตุการณ์ความรุนแรงเป็นจำนวนมากอย่างเด่นชัด เช่น พื้นที่อำเภอสุไหงปาดี อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ซึ่งมีจำนวนประชาชนที่ได้รับการเยียวยาสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดสงขลาหลายเท่าตัว นอกจากนั้นข้อมูลจากฐานข้อมูลยังแสดงให้เห็นว่าแม้ประชาชนทั้งหมดจะประสบเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ แต่ส่วนใหญ่ก็ยังคงอยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ 4 จังหวัดดังกล่าว โดยส่วนใหญ่ยังอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดเดิม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยเรื่องการย้ายถิ่นประชากรที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อื่นๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพการเยียวยาประชาชนจากข้อมูลการบันทึกการเยียวยาประชาชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในฐานข้อมูลพบว่ามีประชาชนได้รับการเยียวยาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพน้อยมาก ซึ่งสวนทางกับความต้องการของประชาชน นอกจากนั้นจากการจัดเวทีระดมสมองจากประชาชนผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในพื้นที่ก็พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการการสนับสนุนด้านอาชีพจากภาครัฐที่ตรงต่อกับความถนัดและศักยภาพของประชาชน เนื่องจากในปัจจุบันมีบางมาตรฐานด้านอาชีพที่เป็นการออกแบบจากส่วนกลางแต่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทในพื้นที่ จึงทำให้ประชาชนยังไม่ได้รับประโยชน์จากโครงการหลายโครงการเท่าที่ควร หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงควรพิจารณาสนับสนุนมาตรฐานการเยียวยาที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพมากขึ้น

คำสำคัญ: จังหวัดชายแดนภาคใต้, ระบบสารสนเทศ, ปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูล, การเยียวยา, จังหวัดสงขลา, การบูรณาการข้อมูลภาครัฐ, การย้ายถิ่นประชากร, การพัฒนาคุณภาพชีวิต, ปัญหาความไม่สงบ

Abstract

Project code : RDG 6010038_2

Project Title : Integrated Humanitarian Relief and Developmental Support for Conflict-driven Migrants in Thailand Deepsouth provinces

Investigators : Dr.Krai Yos Patrawart

E-mail Address : Kraiyos@EEF.or.th

Project Duration : 20 April 2017. – 19 April 2018

This project starts its research activities by reviewing the feedbacks from the usage of the Information system for integrated Humanitarian Relief and Developmental Support for Conflict-driven Migrants in Thailand Deepsouth provinces in the past 6 months following the previous project. The comments and feedbacks from 5 governmental agencies in Songkhla have been used to revise the key architect of the information system and to plan for the extension of the system to the other 3 provinces in the Deepsouth, including Yala Narathiwat and Pattani.

Throughout this process, the research team had visited the local governmental offices from 4 provinces to conduct focus group meetings, workshops and capacity-building training to improve the efficiency and efficacy in using the information system. These series of meeting also helped convinced the government officers from the 3 new provinces to join the program. In addition, the research team has received critical and necessary comments from these users to improve a number of structures and features of the information system, both on technical and interface sides of the program.

As a result, the Provincial Office of Social Development and Human Security (MSDHS-PO) from all 4 Deepsouth provinces have come together to sign the Memorandum of Understanding with the Thailand Research Fund to bring the Information system for integrated Humanitarian Relief and Developmental Support for Conflict-driven Migrants in Thailand Deepsouth provinces to be used by their officers in running the programs to support the citizens who have been affected by the violent conflicts in the Deepsouth for the next 2 years.

Analyzing the database filling by the 5 governmental offices in Songkhla in the past 12 months, which include 1,375 people who have been affected by the violent conflict and need

financial and non-financial supports from Thai government, have shown a number of critical points with policy implications.

Firstly, most of the people who have lost their family members or injured by the violent conflicts are still living in the same provinces or even in the same district. This resilient coincide with the previous research publications which show that only a small number of people who have been affected by the violent conflict did migrate out of Deepsouth provinces.

Secondly, most of people who have received supports from the government have complained that they have received very little career support of relevant job-seeking activities that help them re-start their career after the violent incident. They have shown their strong request to the government that more bottom-up process are needed for the government to provide funding or career development program that really match their needs and improve the efficiency of resource allocation through this type of programs.

Thirdly, the data shows that there are a number of hot-spot for a large number community of people who had been affected by the violent conflict and now living together in certain districts. For instance, Su-ngai Padi, Thepha and Saba Yoi.

Keywords: Migration, Armed Conflict, Thailand, Integrated System, Deepsouth, Humanitarian Relief, Developmental Supports, Information System, Asymmetric Information